

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการเจ้าหน้าที่ กลุ่มสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๔๕๑๓
ที่ กษ ๐๘๐๒/ ว ๗/๑๕๙ วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก

เรียน ลงก./ผอ.กอง/สถาบัน/สำนัก/ศพส./สวพ. ๑ – ๔/สชช./กตน./กพร./สนก./กปร./กภย./กม. และ กศก.

กม. ส่งเรื่องของนายชนันท์วัฒน์ ศุภสุทธิรังกุล ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ (ต.๒๒๔) กลุ่มวิจัย ศวร.นครสวรรค์ สรว. (ปฏิบัติงานที่กลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์ ศวม.เชียงใหม่ กม.) ขอเข้ารับการประเมินบุคคลเพื่อประเมินผลงานให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่และ ส่วนราชการเดิม ซึ่งกรมฯ ได้เห็นชอบการประเมินบุคคลแล้ว เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๗

ขอประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก ชื่อผลงาน พร้อมเค้าโครงผลงาน และสัดส่วนของผลงาน โดยสามารถดูเค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ) และสัดส่วนของผลงานได้จาก Website ของ กกจ. และหากประสงค์จะทักท้วงโปรดแจ้งที่ กกจ. ภายในเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายปรัชญา วงศ์)
ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

แบบเสนอเค้าโครงผลงานและข้อเสนอแนะคิดที่เสนอเพื่อขอรับการประเมิน

๑. ผลงาน จำนวนไม่เกิน ๓ เรื่อง (โดยเรียงลำดับความดีเด่นหรือความสำคัญ)

ผลงานลำดับที่ ๑

เรื่อง การศึกษาความเร็วตอบของเครื่องนวดต่อคุณภาพเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองฝักสดพันธุ์เชียงใหม่ ๘๔-๒ ทะเบียนวิจัยเลขที่ FF ๖๕-๓๖-๐๓-๖๕-๐๒-๐๔-๖๕

ระยะเวลาดำเนินการ (เดือน ปี พ.ศ. ที่ดำเนินการ) ตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๖

สัดส่วนของผลงาน

รายชื่อ/ตำแหน่ง/สังกัด ผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของ ผลงาน (%)	รับผิดชอบในฐานะ หัวหน้าการทดลอง
นายชนันท์ ศุภสุทธิรงค์ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชไร่ครสรรค์ จังหวัดครศรรค์ สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดลองพลังงาน ปฏิบัติงานที่ กลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ กองวิจัยพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืช	๗๐	หัวหน้าการทดลอง
นางสาวสุมนา จำปา ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดลองพลังงาน ปฏิบัติงานที่ กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ กองวิจัยพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืช	๑๐	ผู้ร่วมการทดลอง
นายพินิจ จิรัคคุล ตำแหน่งวิศวกรการเกษตรชำนาญการ กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยเกษตรวิศวกรรมขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น สถาบันวิจัยเกษตรวิศวกรรม	๑๐	ผู้ร่วมการทดลอง
นางสาวราลักษณ์ บุญมาซัย ตำแหน่งนักวิชาการโรคพืชชำนาญการ กลุ่มวิชาการ สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดลองพลังงาน ปฏิบัติงานที่ กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ กองวิจัยพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืช	๕	ผู้ร่วมการทดลอง

รายชื่อ/ตำแหน่ง/สังกัด ผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของ ผลงาน (%)	รับผิดชอบในฐานะ ผู้ร่วมการทดลอง
นางสาวนิภาวรรณ พรรณรา ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานวิจัยจุลินทรีย์ดิน กลุ่มวิจัยปัจจัยพิวิทยา กองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร หน้าที่ ผู้อำนวยการกองวิจัยพัฒนามล็ดพันธุ์พืช กองวิจัยพัฒนามล็ดพันธุ์พืช	๕	

เด็กโครงงาน (บทคัดย่อ)

การศึกษาผลของความเร็วตอบของเครื่องนวดต่อกุณภาพเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองฝักสดพันธุ์เชียงใหม่ ๘๔๗ ดำเนินการในแปลงเกษตรกร อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ และศูนย์วิจัยและพัฒนามล็ดพันธุ์พืชเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๒ รอบการผลิต คือ ฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๕ และปี ๒๕๖๖ วางแผนการทดลองแบบสุ่มในบล็อกสมบูรณ์ จำนวน ๕ กรรมวิธี ๆ ละ ๕ ชั้้า โดยเปรียบเทียบกรรมวิธีการนวดเมล็ดด้วยความเร็วตอบต่าง ๆ ประกอบด้วย ๓๕๐-๓๖๐, ๓๗๕-๓๘๕, ๓๙๐-๔๐๐, ๔๐๑-๔๑๐ รอบต่อนาที และการสะเทาด้วยมือโดยใช้มือทุบ ทำการนวด ๒ ช่วงเวลา คือ ช่วงเข้าและช่วงบ่าย ผลการศึกษาพบว่า การใช้ความเร็วตอบของเครื่องนวดที่ ๓๕๐-๓๖๐ รอบต่อนาที จะให้เปอร์เซ็นต์ความแตกร้าวและเปอร์เซ็นต์ความสูญเสียการร่วงหล่นของเมล็ดถั่วเหลืองฝักสดในแปลงน้อยกว่าการใช้ความเร็วตอบในกรรมวิธีอื่น ๆ โดยในฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๕ มีเปอร์เซ็นต์ความแตกร้าวของเมล็ดถั่วเหลืองฝักสดในช่วงเข้าและบ่ายอยู่ที่ ๓๓ และ ๖๕ เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ เปอร์เซ็นต์ความสูญเสียการร่วงหล่นของเมล็ดถั่วเหลืองฝักสดในแปลงในช่วงเข้าและบ่ายอยู่ที่ ๑.๕๐ และ ๑.๒๕ เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนในฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๖ มีเปอร์เซ็นต์ความแตกร้าวของเมล็ดถั่วเหลืองฝักสดในช่วงเข้าและบ่ายอยู่ที่ ๒๕.๗๕ และ ๓๓.๘๘ เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ เปอร์เซ็นต์ความสูญเสียการร่วงหล่นของเมล็ด ๒๕.๗๕ และ ๓๓.๘๘ เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ขณะที่ความคงทนของเมล็ดพันธุ์ เมล็ดถั่วเหลืองฝักสดทุกกรรมวิธีไม่มีความแตกต่างกัน และอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานความคงทนของเมล็ดพันธุ์ ถั่วเหลืองชั้นพันธุ์จำหน่ายของกรมวิชาการเกษตร คือไม่น้อยกว่า ๖๕ เปอร์เซ็นต์ เมื่อจะทำการเก็บรากษาในห้องควบคุมอุณหภูมิ ๒๐±๕ องศาเซลเซียส เป็นระยะเวลา ๓ เดือน ดังนั้นการใช้ความเร็วตอบของเครื่องนวดที่ ๓๕๐-๓๖๐ รอบต่อนาที จึงเป็นวิธีที่มีความเหมาะสมในการนวดเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองฝักสด พันธุ์เชียงใหม่ ๘๔๗

ผลงานลำดับที่ ๒

เรื่อง การพัฒนาและขยายเครือข่ายผู้ผลิตเม็ดพันธุ์ถั่วคลิง จังหวัดลำปาง

ทะเบียนวิจัยเลขที่ FF ๖๕-๓๖-๐๘-๖๕-๐๐-๐๗-๖๕

ระยะเวลาดำเนินการ (เดือน ปี พ.ศ. ที่ดำเนินการ) ตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๖

สัดส่วนของผลงาน

รายชื่อ/ตำแหน่ง/สังกัด ผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของ ผลงาน (%)	รับผิดชอบในฐานะ
นายชนันท์มนี ศุภสุทธิรงค์ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชไร่ครัวสวนรำ จังหวัดนครสวนรำ สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดลองพลังงาน ปฏิบัติงานที่ กลุ่มผลิตเม็ดพันธุ์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาเม็ดพันธุ์พืชเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ กองวิจัยพัฒนาเม็ดพันธุ์พืช	๙๐	หัวหน้าการทดลอง
นางสาวนิภาณ์ พรรณรา ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานวิจัยจุลินทรีย์ดิน กลุ่มวิจัยปฐพิวิทยา กองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ทำหน้าที่ ผู้อำนวยการกองวิจัยพัฒนาเม็ดพันธุ์พืช กองวิจัยพัฒนาเม็ดพันธุ์พืช	๕	ผู้ร่วมการทดลอง
นางสาวสมนา จำปา ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยและพัฒนาเม็ดพันธุ์พืชพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดลองพลังงาน ปฏิบัติงานที่ กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยและพัฒนาเม็ดพันธุ์พืชเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ กองวิจัยพัฒนาเม็ดพันธุ์พืช	๕	ผู้ร่วมการทดลอง
นางสาวอมรรัตน์ ใจยะเสน ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย จังหวัดเชียงราย สถาบันวิจัยพืชสวน ปฏิบัติงานที่ กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยและพัฒนาเม็ดพันธุ์พืชเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ กองวิจัยพัฒนาเม็ดพันธุ์พืช	๕	ผู้ร่วมการทดลอง

รายชื่อ/ตำแหน่ง/สังกัด ผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของ ผลงาน (%)	รับผิดชอบในฐานะ ผู้ร่วมการทดลอง
นางสาวราลิกาณ์ บุญมาซัย ตำแหน่งนักวิชาการrocพืชชำนาญการ กลุ่มวิชาการ สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดลองพัฒนาฯ ปฏิบัติงานที่ กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ กองวิจัยพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืช	๕	

เค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ)

งานวิจัยนี้ได้ดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรในพื้นที่อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง จำนวน ๑๕ ราย เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงขั้นพันธุ์จำหน่ายของกรมวิชาการเกษตรให้เกษตรกรสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงที่มีคุณภาพเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสร้างเป็นอาชีพได้ โดยดำเนินการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงจำนวน ๒ รอบการผลิต คือ ๑) ฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๔/๒๕๖๕ เป็นการปลูกถั่วลิสงพันธุ์ไทยนาน ๙ ได้ผลผลิตเมล็ดพันธุ์ฝักแห้งเฉลี่ย ๒๓๖.๒ กิโลกรัมต่อไร่ เกษตรกรมีรายได้สุทธิ ๒,๘๘๘ บาทต่อไร่ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อการลงทุนผลผลิตเฉลี่ย ๓๐๓ กิโลกรัมต่อไร่ รายได้สุทธิ ๔,๕๗๐ บาทต่อไร่ BCR เท่ากับ ๑.๖ รวมผลผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่влิสงฝักแห้งทั้งสิ้น ๘.๔๒ ตัน รองรับพื้นที่ปลูกถั่влิสงได้ ๔๗๑ ไร่ เมล็ดพันธุ์ที่เกษตรกรผลิตได้มีความคงทนมากกว่า ๗๐ เปอร์เซ็นต์ ตรงตามมาตรฐานเมล็ดพันธุ์ถั่влิสงขั้นพันธุ์จำหน่ายของกรมวิชาการเกษตร เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่влิสงมากขึ้น และสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่влิสงไว้ใช้เองหรือจำหน่ายให้กับเกษตรกรในชุมชนได้

๒. ข้อเสนอแนวคิด จำนวน ๑ เรื่อง

เรื่อง การพัฒนาเกษตรกรเครือข่ายผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองสู่วิสาหกิจชุมชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และสร้างความเข้มแข็งในระดับชุมชนอย่างยั่งยืน

๓. ชื่อผลงานเผยแพร่ (ถ้ามี)

ผลงานเผยแพร่: งานประชุมวิชาการระดับชาติ

- ผลงานความเร็วตอบของเครื่องนวดต่อกุณภาพเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองฝักสด พันธุ์เชียงใหม่ ๘๔-๒.
- การพัฒนาและขยายเครือข่ายผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่влิสงในอำเภอเสริมงามจังหวัดลำปาง.
- การผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่влิสง การฝึกอบรมหลักสูตรเทคโนโลยีด้านการเกษตรรุ่นที่ ๔ และ ๕
- การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ การฝึกอบรมหลักสูตรเทคโนโลยีด้านการเกษตรรุ่นที่ ๔ และ ๕

๔. ชื่อเอกสารวิชาการ (ถ้ามี)

เรื่อง การผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองฝักสด พันธุ์เชียงใหม่ ๘๔-๒

แบบการเสนอข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

ชื่อผู้ขอประเมิน นายชนันท์วัฒน์ ศุภสุทธิรังกุล ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ (ตำแหน่งเลขที่ ๒๒๔๑) สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชไนร์นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ สถาบันวิจัยพืชไนร์และพืชทดแทนพลังงาน ปฏิบัติงานที่กลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ กองวิจัยพัฒนา เมล็ดพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร

ขอประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ (ตำแหน่งเลขที่ ๒๒๔๑)

สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชไนร์นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ สถาบันวิจัยพืชไนร์และพืชทดแทนพลังงาน ปฏิบัติงานที่กลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ กองวิจัยพัฒนา เมล็ดพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร

๑. เรื่อง การพัฒนาเกษตรกรเครือข่ายผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ถัวเหลืองสู่วิสาหกิจชุมชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และสร้างความเข้มแข็งในระดับชุมชนอย่างยั่งยืน

๒. หลักการและเหตุผล

ถัวเหลือง นับเป็นพืชเศรษฐกิจสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยคณะกรรมการพัฒนาการผลิตถัวเหลือง ได้จัดทำยุทธศาสตร์ถัวเหลืองและความมั่นคงทางด้านอาหาร ระยะเวลา ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๑) โดยมีเป้าหมายเพิ่มพื้นที่ปลูกถัวเหลืองเป็น ๒.๕ ล้านไร่ ในปี ๒๕๗๙ มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่มีศักยภาพใน รูปแบบการเกษตรแปลงใหญ่และพื้นที่ปลูกหลังนา เพื่อการลดต้นทุนการผลิตเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยการพัฒนา คุณภาพมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด กรมวิชาการเกษตรเป็นหน่วยงานที่ผลิตเมล็ดพันธุ์ถัวเหลือง ขั้นพันธุ์คัด ขั้นพันธุ์หลัก ขั้นพันธุ์ขยาย และกระจายเมล็ดพันธุ์ถัวเหลืองขั้นพันธุ์ขยายไปให้หน่วยงานของ สหกรณ์การเกษตร วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายเกษตรกรนำไปผลิตเมล็ดพันธุ์ถัวเหลืองขั้นพันธุ์จำหน่าย แต่ปริมาณเมล็ดพันธุ์ถัวเหลืองขั้นพันธุ์จำหน่ายที่ผลิตได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้เมล็ดพันธุ์ของเกษตรกร หน่วยงานภายในการวิชาการเกษตรจึงผลิตเมล็ดพันธุ์ถัวเหลืองขั้นพันธุ์จำหน่ายเพื่อรับความต้องการใช้เมล็ด พันธุ์ถัวเหลืองของเกษตรกรอีกทางหนึ่ง แต่ถึงกระนั้นเมล็ดพันธุ์ถัวเหลืองขั้นพันธุ์จำหน่ายก็ยังไม่เพียงพอต่อ ความต้องการใช้ปลูกของเกษตรกร โดยปริมาณเมล็ดพันธุ์ถัวเหลืองขั้นพันธุ์จำหน่ายที่ผลิตได้ทั้งหมดใน ประเทศไทย สามารถรองรับความต้องการใช้เมล็ดพันธุ์ถัวเหลืองได้เพียง ๘.๔ เปอร์เซ็นต์ ทำให้ผลิตได้ไม่ เพียงพอต่อความต้องการใช้ภายในประเทศ จึงมีความจำเป็นต้องผลิตเมล็ดพันธุ์ถัวเหลืองขั้นพันธุ์จำหน่ายให้มี เพียงพอสำหรับใช้ปลูกภายในประเทศ ทำให้ในปี ๒๕๖๕ ประเทศไทยนำเข้าถัวเหลืองจากต่างประเทศ ๓,๐๒๒,๑๘๐ ตัน (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ๒๕๖๖) จากคู่ค้าที่สำคัญได้แก่ ประเทศไทย อียิปต์ สหราชอาณาจักร สหราชอาณาจักร และแคนาดา เมื่อเทียบสัดส่วนของการนำเข้าเมล็ดถัวเหลืองจากต่างประเทศสูงถึง ๘๙.๓๑ เปอร์เซ็นต์ สามารถ ผลิตได้ภายในประเทศไทยเพียง ๐.๖๙ เปอร์เซ็นต์ อีกทั้งมีแนวโน้มความต้องการใช้เมล็ดถัวเหลืองเพิ่มมากขึ้นตาม ความต้องการของภาคอุตสาหกรรมการสกัดน้ำมัน อุตสาหกรรมอาหารสัตว์ และแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร ซึ่งปัจจุบันราคาถัวเหลืองภายในประเทศไทยมีทิศทางปรับขึ้นอย่างต่อเนื่องตามราคาน้ำมันโลก โดยราคาถัวเหลือง เกредแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารราคาปรับขึ้น ไวน์ ราคา ๒๑ บาท จึงเป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรหันกลับมาปลูกถัว เหลือง แต่ก็ติดปัญหาในเรื่องของการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์คุณภาพดีที่จะใช้ในการเพาะปลูก จึงต้องพัฒนาและ ขยายเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ถัวเหลืองขั้นพันธุ์จำหน่ายที่มีคุณภาพดี ให้มีปริมาณเมล็ดพันธุ์ถัว เหลืองขั้นพันธุ์จำหน่ายเพิ่มขึ้นมีคุณภาพตามมาตรฐานขั้นพันธุ์ และมีเพียงพอเพื่อรับพื้นที่ปลูกถัวเหลืองของ เกษตรกรที่เพิ่มขึ้น เพื่อลดการนำเข้าถัวเหลืองจากต่างประเทศและมีถัวเหลืองบริโภคภายในประเทศอย่าง

เพียงพอ โดยการสร้างและพัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ถัวเหลืองขั้นพันธุ์จำหน่ายในแหล่งปลูกถัวเหลืองที่สำคัญได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แพร่ น่าน สุโขทัย อุดรธานี และหนองบัวลำภู เป็นต้น

ซึ่งแนวคิดการสร้างและพัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ถัวเหลืองขั้นพันธุ์จำหน่าย จะผลักดันให้กลุ่มเกษตรกรจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้มีตราสินค้าของกลุ่ม มีการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์และรับรองโดยหน่วยงานของกรมวิชาการเกษตร และนำไปสู่การกำหนดราคายาเพื่อนำรายได้กลับมาสู่กลุ่มและสามารถบริหารจัดการภายในกลุ่มได้อย่างยั่งยืนต่อไป

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

ถัวเหลืองเป็นพืชเศรษฐกิจสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร ซึ่งความมีให้เพียงพอ กับความต้องการบริโภคภายในประเทศอย่างยั่งยืน แต่จากสถานการณ์การผลิตและการตลาดถัวเหลืองของประเทศไทย ในปี ๒๕๖๕ หรือปีเพาะปลูก ๒๕๖๕/๖๖ พกว่าประเทศไทยมีพื้นที่เพาะปลูกถัวเหลืองทั้งประเทศ ๗๘,๐๘๐ ไร่ ได้ผลผลิตรวม ๒๐,๘๐๒ ตัน ซึ่งไม่เพียงพอต่อการต้องการใช้ภายในประเทศและทำให้ประเทศไทยนำเข้าถัวเหลืองจากต่างประเทศ ๓,๐๗๒,๑๙๐ ตัน (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ๒๕๖๖) จากคุ้ค้าที่สำคัญได้แก่ ประเทศไทยราชิล สหรัฐอเมริกา และแคนาดา เมื่อเทียบสัดส่วนของการนำเข้าเมล็ดถัวเหลืองจากต่างประเทศสูงถึง ๙๙.๓๑ เปอร์เซ็นต์ สามารถผลิตได้ภายในประเทศเพียง ๐.๖๙ เปอร์เซ็นต์ อีกทั้งมีแนวโน้มความต้องการใช้เมล็ดถัวเหลืองเพิ่มมากขึ้นตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรมการสักดิน้ำมัน อุตสาหกรรมอาหารสัตว์ และปรุงผลิตภัณฑ์อาหาร ซึ่งปัจจุบันราคาถัวเหลืองภายในประเทศมีทิศทางปรับขึ้นอย่างต่อเนื่องตามราคากลางโลก โดยราคาถัวเหลืองเกรดแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารราับซื้อ ณ โรงงาน ราคา ๒๑ บาท จึงเป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรหันกลับมาปลูกถัวเหลือง แต่ก็ติดปัญหาในเรื่องของการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์คุณภาพดีที่จะใช้ในการเพาะปลูก ซึ่งพื้นที่ผลิตส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือ โดยข้อมูลในปีผลิต ๒๕๖๓/๖๔ ภาคเหนือมีพื้นที่ปลูกรวมกัน ๖๐,๒๔๙ ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ สุโขทัย น่าน แพร่ และแม่ฮ่องสอน/ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ปลูกรวมกัน ๒๕,๗๗๘ ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดขัยภูมิ ขอนแก่น เลย อุดรธานี และหนองบัวลำภู จากข้อมูลในปีผลิต ๒๕๖๕/๖๖ ประเทศไทยมีพื้นที่ผลิตถัวเหลืองทั้งประเทศ ๗๘,๐๘๐ ไร่ จะต้องใช้เมล็ดพันธุ์ ๑,๗๗๑ ตัน แต่งบประมาณปี ๒๕๖๖ ที่กรมวิชาการเกษตรได้รับสำหรับผลิตเมล็ดพันธุ์ถัวเหลือง ซึ่งเมื่อนำมาใช้เพิ่มเติมจะขาดแคลนเมล็ดพันธุ์คุณภาพดีที่จะนำไปสู่การขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ถัวเหลืองได้เพียง ๙,๒๐๐ ไร่ เท่านั้น จึงเป็นที่มาของการพัฒนาเกษตรกรเครือข่ายผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ถัวเหลืองสู่วิสาหกิจชุมชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างความเข้มแข็งในระดับชุมชนอย่างยั่งยืน ในเขตภาคเหนือและ/ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นแหล่งปลูกถัวเหลืองที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แพร่ น่าน สุโขทัย อุดรธานี และหนองบัวลำภู โดยคัดเลือกกลุ่มเกษตรกรไม่น้อยกว่า ๕ คน ต่อพื้นที่ ที่มีความต้องการผลิตเมล็ดพันธุ์ถัวเหลือง มีพื้นที่ที่มีศักยภาพในการผลิตถัวเหลืองและเป็นแหล่งปลูกถัวเหลืองมาก่อน เนื่องจากมีกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดถัวเหลืองอยู่แล้ว แต่ยังขาดความรู้และความเข้าใจในวิธีปฏิบัติในการผลิตเมล็ดพันธุ์ถัวเหลือง จึงควรนำเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ถัวเหลืองและเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ของกรมวิชาการเกษตร เช่น เทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ถัวเหลืองขั้นพันธุ์จำหน่าย ของกรมวิชาการเกษตร เช่น เทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยชีวภาพ โรคเบี้ยมและการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เทคโนโลยีการใช้สารบรรเทาสีน้ำเงินในการผลิตเมล็ดพันธุ์ถัวเหลือง เทคโนโลยีการใช้สารชีวภัณฑ์ *Bacillus subtilis* สายพันธุ์ PSL๔๙ ควบคุมโรคเมล็ดสีม่วงจากเชื้อรา *Cercospora kikuchii* และโรคเมล็ดเน่าจากเชื้อรา *Phomopsis* sp. เทคโนโลยีการปรับปรุงสภาพและเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ และเทคโนโลยีการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ถัวเหลือง เป็นต้น

ซึ่งเกษตรกรสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ถัวเหลืองขั้นพันธุ์จำหน่ายในนามกลุ่มจำหน่ายให้แก่กลุ่มเกษตรกร แปลงใหญ่ วิสาหกิจชุมชน หรือสหกรณ์การเกษตร ที่ต้องการปลูกถัวเหลืองในพื้นที่ได้ ทำให้เกษตรกรมีเมล็ดพันธุ์ถัวเหลืองใช้เพิ่มขึ้นในประเทศ ซึ่งจะได้กลุ่มเครือข่ายผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ถัวเหลืองขั้นพันธุ์จำหน่าย ในเขต

พื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แพร่ น่าน สุโขทัย อุดรธานี และหนองบัวลำภูเพิ่มขึ้น โดยที่เกษตรกรสามารถเก็บเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองไว้ใช้เองในฤดูถัดไป ส่วนเมล็ดพันธุ์ที่เหลือสามารถจำหน่ายให้แก่เกษตรกรที่สนใจปลูกถั่วเหลือง โดยจะได้เครื่อข่ายกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองชั้นพันธุ์จำหน่ายที่ได้มาตรฐานตามชั้นพันธุ์คือ มีความชื้นไม่เกิน ๑๒ เปอร์เซ็นต์ ความบริสุทธิ์ไม่น้อยกว่า ๙๗ เปอร์เซ็นต์ และความคงทนมากกว่าหรือเท่ากับ ๖๕ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งจะมีเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองชั้นพันธุ์จำหน่ายเพิ่มขึ้นในปี ๒๕๗๐ จำนวน ๘๐ ตัน สามารถรับพื้นที่ปลูกถั่วเหลืองได้เพิ่ม จำนวน ๖,๐๐๐ ไร่ คิดเป็นผลผลิตเมล็ดถั่วเหลืองจำนวน ๑,๖๒๐ ตัน เพื่อใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมถั่วเหลืองต่าง ๆ อีกทั้ง เกษตรกร นักวิชาการเกษตร นักวิจัยทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองชั้นพันธุ์จำหน่ายที่มีคุณภาพตรงตามชั้นพันธุ์ และเกิดความร่วมมือระหว่างเกษตรกร หอกรรมการเกษตร และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง ทำให้พื้นที่ปลูกถั่วเหลืองเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกษตรกร หอกรรมการเกษตร และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองชั้นพันธุ์จำหน่ายไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ มีเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองชั้นพันธุ์จำหน่ายหมุนเวียนในระบบการปลูกถั่วเหลืองเพิ่มขึ้น เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ประกอบอาชีพเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ได้เครื่อข่ายเกษตรกรหรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองชั้นพันธุ์จำหน่ายที่เข้มแข็งและสร้างตราสินค้าของกลุ่มเพื่อจำหน่ายให้แก่เกษตรกรหรือผู้สนใจเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองได้
- ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองชั้นพันธุ์จำหน่าย และการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองอย่างง่าย ให้กับเกษตรกรเครือข่ายผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์หรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- มีเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองชั้นพันธุ์จำหน่ายหมุนเวียนในระบบการปลูกถั่วเหลืองเพิ่มขึ้นจากเดิมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕
- ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองชั้นพันธุ์จำหน่าย และการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองอย่างง่ายให้กับเกษตรกรเครือข่ายผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์หรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไม่น้อยกว่า ๕ กลุ่ม
- ได้เครื่อข่ายเกษตรกรหรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองชั้นพันธุ์จำหน่าย ไม่น้อยกว่า ๓ กลุ่ม

(ลงชื่อ) .....
 (นายชินทนาวน์ ศุภสุทธิรังกุล)
 ผู้ขอประเมิน
 วันที่ ๓/ พฤษภาคม /๒๕๖๗